

Władysław Stanisław Lekki

1910-1995

Absolwent Wydziału Nawigacyjnego z 1930 r., kapitan żeglugi wielkiej, kapitan portu, pilot, wieloletni kapitan statków Polskich Linii Oceanicznych.

Urodził się 3 czerwca 1910 r. w Livnie w Bośni (rodzice Franciszek i Helena z d. Nieć, ojciec urzędnik bankowy, matka nauczycielka). W 1919 r. rodzina wróciła do Polski.

W 1930 r. ukończył Wydział Nawigacyjny Szkoły Morskiej w Tczewie (odbywając wcześniej praktyki morskie na „Lwowie”) i w tym samym roku rozpoczął pracę w Polsko-Skandynawskim Towarzystwie Transportowym (Polskarob). Pływał kolejno, jako młodszy, potem starszy marynarz, II oficer, na „Roburze IV”, „Roburze V” i „Roburze VI” – z przerwą od roku 1932 na służbę wojskową.

W 1935 r. przeszedł do Żeglugi Polskiej i, jako II, a następnie I oficer, pływał na statkach: „Wisła”, „Poznań”, „Śląsk” i „Lublin”. W 1936 r. otrzymał dyplom kapitana żeglugi małej. W 1937 r. został zatrudniony w Kapitanacie Portu Gdynia i jako pilot pracował do wybuchu wojny. W 1938 r. ożenił się z lublinianką Marią Brodtówną, w tym samym

roku został wiceprzewodniczącym Związku Oficerów Polskiej Marynarki Handlowej¹.

W sierpniu 1939 r. zmobilizowany do 3. Batalionu Rezerwowego Kadry Floty jako dowódca plutonu, brał udział w obronie Gdyni, był „dowódcą desantu na pociągu pancernym «Smok Kaszubski» w wypadzie na Redę”² (żona była sanitariuszką w szpitalu polowym). Od 19 września 1939 r. do lutego 1945 r. przetrzymywany był w niewoli niemieckiej.

Po wyzwoleniu z obozu podjął pracę w Urzędzie Morskim w Gdyni, od czerwca 1945 r. był starszym pilotem w Kapitanacie Portu Gdynia, a od 1946 r. do 1958 r. – kapitanem Portu Gdynia. Dyplom kapitana żeglugi wielkiej otrzymał 26 października 1949 r.

W roku 1946 port był nadal usiany wrakami, przy których pracowała duńska firma wydobywcza. Współpracując z Duńczykami, a potem z Polskim Ratownictwem Okrętowym, dużo się uczył i w rezultacie został ekspertem Polskiej Izby Handlu Zagranicznego w zakresie ratownictwa morskiego. W 1950 r. w dramatycznych warunkach przeprowadził z Holandii pogłębiarkę „Inżynier

Z lewej: Przegląd butów na „Lwowie” – pierwszy z prawej W. Lekki

Gdyński Kapitanat Portu w 1945 r.

¹ „Kurier Bałtycki” 5.11.1938.

² Daniel Duda, *Kpt. ż.w. Władysław Stanisław Lekki*, „Nautologia” 1995, s. 2.

Wenda": „Otrzymałem dokumenty dopuszczające przejście morzem przy wietrze do 3 stopni w skali Beauforta. Po doczekaniu dobrej prognozy wyszedłem z Rotterdamu i już przy Texel był wiatr 8. Halsując na forwarcie między polami minowymi, doszedłem do ujścia Łaby przy wietrze 9. To był najbardziej dramatyczny rejs w moim życiu. Nie spałem wtedy cztery doby”³ – powiedział w rozmowie z autorkami monografii.

Kpt. Władysław Lekki był od 1946 r. do 1958 r. delegatem ministra w gdyńskiej Izbie Morskiej, następnie przez wiele lat ławnikiem, a zimą z 1955 r. na 1956 r. – pełnomocnikiem ministra do spraw akcji lodowych na całym Wybrzeżu, ratując m.in. uwięzione statki, gdy niemal cały Bałtyk skuł lód.

W 1957 r. wysłany został, wraz z dwoma pracownikami Polskich Linii Oceanicznych, do Indonezji celem zbadania możliwości za-

trudniania Polaków w tamtejszej flocie, eksploataowania tam polskich statków i zorganizowania szybszego przeładunku w portach Dalekiego Wschodu. W rezultacie wielu Polaków pływało na indonezyjskich statkach, a nasze stocznie otrzymały zamówienie na kilka statków dla Indonezji.

W sierpniu 1958 r. został zaangażowany jako kapitan na zbudowany w Stoczni Gdańskiej statek egipski „Yemen”.

Od 1960 r. był kapitanem w PLO i przez ostatnie 10 lat czynnej pracy zawodowej dowodził statkami: „Mickiewicz”, „Kapitan Kosko”, „Sienkiewicz”, „Matejko”, „Józef Wybicki”, „Gdańsk” i „Leleweł”.

Zajmował się również działalnością dydaktyczną. W 1949 r., po uzyskaniu z ministerstwa zgody i funduszy, utworzył Szkołę Pilotów. Słuchaczami byli głównie absolwenci PSM, którym odebrano prawa pływania. W latach 1952-1953 w Oficerskiej Szkole Marynarki Wojennej w Gdyni wykładał przedmiot marynarka handlowa, a później zaś technikę transportu morskiego w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Sopocie. Razem z kpt. ż.w. Stanisławem Jaworskim (abs. WN z 1928 r.) oraz kpt. ż.w. Witoldem Poincem (abs. WN z 1930 r.) napisał podręcznik „Stery okrętowe i ich obsługa”, wydany w 1955 r. Był także autorem skryptów: „Zasady obliczania ilości ładunku z zanurzenia statku”, „Manewrowanie statkiem” oraz wielu artykułów z tej dziedziny.

Odnaczony był m.in. Krzyżem Walecznych, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem 10-lecia PRL.

Na emeryturę przeszedł w lipcu 1970 r. Zmarł 8 września 1995 r.

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; Aleksandra Bartusch, Zofia Pawłowska, *Władysław Lekki*, Gdynia 1979, maszynopis w zbiorach Sali Tradycji UMG; „Biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów Szkół Morskich” nr 3; „Kurier Bałtycki” 5.11.1938; „Nautologia” 1995.

³ Aleksandra Bartusch, Zofia Pawłowska, *Władysław Lekki*, Gdynia 1979, s. 8, maszynopis w zbiorach Sali Tradycji UMG, s. 8.